

Vergaderjaar 1983–1984 Nr. 83a

16 787

Wijziging van de inkomstenbelasting en de loonbelasting ter zake van de aftrekbaarheid als persoonlijke verplichting van termijnen van lijfrenten en andere periodieke uitkeringen en verstrekkingen

VOORLOPIG VERSLAG VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR FINANCIËN¹

Vastgesteld 21 december 1983

Het voorbereidend onderzoek gaf aanleiding tot het formuleren van de hierna volgende vragen en opmerkingen.

I. De leden van de fractie van het **C.D.A.** zouden een nadere uiteenzetting op prijs stellen over de mogelijkheden voor particulieren van giften aan mensen ter behoud van kunstbezit in Nederland. Hoe werkt de voorgestelde wettekst voor artikel 47, indien de gift gedaan wordt in de vorm van periodieke uitkeringen, waarbij de jaarlijks verschuldigde bedragen een grote omvang hebben? Bestaat ook de mogelijkheid van p.u.'s in natura (kunstwerken)?

Deze leden zouden voorts een uiteenzetting op prijs stellen van de gevolgen van het in de Tweede Kamer aanvaarde amendement-Engwirda c.s. (stuk 16 787, nr. 14).

Hoe ernstig is de «overkill» van deze wijziging voor pensioenregelingen? Geldt hierbij een overgangsregeling?

Hoe aantrekkelijk acht de staatssecretaris het wetsvoorstel nog na de aanvaarding van dit amendement?

Stelt hij verdere behandeling in de Staten-Generaal nog steeds op prijs?

In algemene zin constateerden deze leden, dat de regelingen in het wetsvoorstel, hoe aanvaardbaar ook op een aantal punten, niet bijdragen tot de zo zeer gewenste vereenvoudiging van de belastingwetgeving.

II. De leden van de fractie van de **V.V.D.** meenden dat door de aanvaarding van het amendement-Engwirda in deze reparatiewetgeving een ernstige mate van «overkill» is ontstaan, doordat naast lijfrenteconstructies, die uitsluitend bedoeld zijn om fiscale bevoordeling te verkrijgen, mede getroffen worden regelingen die wel degelijk voornamelijk of zelfs geheel gericht zijn op een in het algemeen als redelijk ervaren oudedags- en nabestaandenvoorziening.

Deze «overkill» strekt zich zelfs uit tot bedrijfs-, beroeps- en ondernemingspensioenfondsen (vallende onder de Pensioen- en Spaarfondsenwet) voorzover deze aanvullend op hun standaard pensioenregeling – binnen het kader van de fiscale lijfrenteclausule – aanvullende verzekeringen of voortzetting van een verzekering door een ex-werknemer of afsluiten van een verzorgdenpensioen bij niet-huwelijkse samenlevingsvormen toelaten. Deze leden vroegen of de regering een wijziging ter zake op korte termijn wil bevorderen.

¹ Samenstelling: Christiaanse (CDA), voorzitter, Von Meijenfildt (CDA), Kiers (CDA), Zoon (PvdA), Simons (PvdA), Van Graafeiland (VVD), Van Tets (VVD), Mw. Bischoff van Heemskerck (D'66), Vogt (PSP), Hoekstra (CPN), Barendregt (SGP), De Gaay Fortman (PPR), Schuurman (RPF) en Van der Jagt (GPV).

Zijn de bewindslieden bereid, zo vroegen deze leden verder, in het kader van de «brede herwaardering» de werking van het huidige wetsontwerp en de effecten ervan te toetsen aan algemeen geldende normen van rechtvaardigheid en doelmatigheid in de belastingheffing en na één of enkele jaren werking ervan te rapporteren over de wijzigingen in de opstelling van de betreffende contribuabelen, met andere woorden na te gaan of de wetswijzigingen hebben geleid tot hogere belastingontvangsten of slechts tot verplaatsing van de afweer van betrokkenen tegenover de door hen te voren via lijfrentetermijnen ontgane verplichtingen?

Hoe staat het, zo vroegen deze leden voorts, met de andere onderdelen van de «brede herwaardering», waar onder met name die terzake van z.g. mantelconstructies?

Wordt, zo vroegen zij verder, verhoging van de premiegrens overwogen voor ondernemers, die niet aan een pensioenregeling (kunnen) deelnemen, zoals op blz. 6 van de memorie van antwoord is aangeduid? Wordt daarbij gedacht aan een grens die is afgeleid van de bedragen die voor vergelijkbare inkomenscategorieën in de werknemerssfeer aan pensioenvoorzieningen worden besteed en daartoe als normaal worden ervaren?

De leden van de V.V.D-fractie wilden gaarne vernemen of de sympathie betoond in de memorie van antwoord aan de stelling dat iedere reparatiewetgeving gepaard dient te gaan met een gelijktijdige tariefsverlaging, bij de huidige bewindslieden verder gaat dan sympathie in beginsel. Licht het nog steeds in de bedoeling een eventuele budgettaire bate aan te wenden voor een dienovereenkomstige tariefsverlaging in het kader van de Contourennota?

Waar liggen de grenzen, zo vroegen deze leden verder, van de noodzaak tot het creëren van een overgangsregeling voor reeds bestaande verplichtingen? Komt bij wetgeving, die wijziging brengt in de fiscale gevolgen van langlopende overeenkomsten, de rechtszekerheid niet op de tocht te staan? Als geen overgangsregeling wordt gecreëerd, waar eindigt, naar het oordeel van de bewindslieden, legitiem verweer tegen knevelarij en begint laakbaar oneigenlijk gebruik? Dreigen niet ouderen met een onvoldoende pensioenvoorziening nu in de knel te komen doordat kinderen met een fiscaal begunstigde lijfrente voor een aanvulling konden zorgen, die nu niet meer mogelijk zal zijn?

Vervolgens vroegen deze leden of het feit dat een wijziging nodig bleek om bij verdeling van pensioenaanspraken in het kader van echtscheiding als gevolg van het Boon/Loon-arrest, aftrekbaarheid van betalingen en belastbaarheid van ontvangsten van lijfrentetermijnen op logische wijze tot stand te brengen, niet aantoonde dat deze gehele materie op gekunstelde wijze is geregeld en derhalve vereenvoudiging in het kader van de brede herwaardering urgent is.

III. De leden van de **P.v.d.A.**-fractie stelden eveneens naar aanleiding van het amendement-Engwirda waarbij alleen lijfrentepremies die worden betaald aan een verzekeraar als bedoeld in de Wet op het levensverzekeringsbedrijf voor aftrek in aanmerking komen, de volgende vragen:

a. Kan de staatssecretaris nu wel uitsluitel geven of door eerder genoemd amendement aan beroepspensioenfondsen betaalde premies van lijfrente van aftrekbaarheid worden uitgesloten?

b. Indien zulks het geval is, schiet het amendement deels voorbij aan het beoogde doel. Kan de staatssecretaris mededelen, – aannemende dat hij het met de strekking en het doel van het amendement-Engwirda eens is –

welke wijziging van de wet wel leidt tot uitsluiting van aftrek van premies voor lijfrenten betaald aan particulieren, besloten vennootschappen of lijfrentestichtingen?

Kan de staatssecretaris mededelen of en zo ja, waarom na aanvaarding van het amendement-Engwirda de premie-aftrek voor premies betaald aan «niet-beroepsverzekeraars» ook voor lopende contracten wordt beëindigd. Aan de beperking van premie-aftrek wordt toch geen terugwerkende kracht verleend in artikel III, lid 2, van het voorstel omdat die bepaling toch alleen betrekking heeft op termijnen en niet op premies van lijfrenten?

De voorzitter van de commissie,
Christiaanse

De griffier van de commissie,
Sprey